

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 30/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vammais- etuuksista annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 25 päivänä marraskuuta 2014 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi vammaisetuuksista annetun lain muuttamisesta (HE 255/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Pasi Pajula, sosiaali- ja terveysministeriö
- oikeusasiamiehensihteeri Juha-Pekka Konttinen, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- lakimies Hanna Tervahauta, Kansaneläkelaitos
- ylituomari Juha Pystynen, Vakuutusosasto
- puheenjohtaja Merja Heikkonen, Vammaisfoorumi ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut Suomen Kuntaliitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vammais-etuuksista annettua lakia. Muutos koskisi alle 16-vuotiaan vammaistukea, 16 vuotta täyttäneen vammaistukea sekä eläkettä saavan hoitotukea. Laissa ehdotetaan säädettäväksi nykyistä tarkemmin niistä sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuneista erityiskustannuksista, jotka otettaisiin huomioon vammaisetuuksia myönnettäessä. Samalla ehdotetaan säädettäväksi, että erityiskustannuksilla olisi myönnettävän perusvammaistuen tai eläkettä saavan perushoitotuen

tasoa korottava vaikutus. Esityksessä ehdotetaan myös muutosta Suomessa asumisen määritelmään.

Esitys liittyy vuoden 2015 talousarvioesityksen täydennykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi talousarvioesityksen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2015, kuitenkin niin, että Suomessa asumisen määritelmää koskevat muutokset tulisivat voimaan jo 1 päivänä tammikuuta 2015.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Esityksen tavoitteena on vammaisetuslain tu-

kien porrastuksen selkeyttäminen ja niiden kohdentaminen aiempaa oikeudenmukaisemmin.

Tarkoituksena on myös lisätä tuenhakijoiden keskinäistä yhdenvertaisuutta ja helpottaa vammaisuuksien hakemista. Vammaisuuksilaissa tarkoitettuja erityiskustannuksia täsmennetään, jolloin etuudenhakijat voivat aiempaa helpommin ennakoida vammaisuuksien myöntämisharkinnassa huomioon otettavia kustannuksia. Erityiskustannusten myöntämisedellytysten aikaisempaa tarkempi sääntely laissa lisää myös yhdenvertaisuutta ja helpottaa lain soveltajien ja muutoksenhakuelinten työtä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että lainmuutoksen vaikutuksia tuenhakijoiden asemaan seurataan ja arvioidaan edelleen mahdollisia tukien myöntämisperusteiden täsmentämistarpeita. Valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksymistä ehdottaen voimassa olevan 11 §:n viittaussäännöksen teknistä korjaamista.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 11 §:n 1 momentti muutettuna seuraavasti:

Valiokunnan muutosehdotus

11 §

Kokonaisharkinta

Jos henkilöllä on oikeus vammaistukeen tai hoitotukeen usealla 7 §:n 2 momentin 1—3 kohdan, 8 §:n 2 momentin 1—3 kohdan, 9 §:n 3 momentin 1—3 kohdan, 9 §:n 4 momentin tai 10 §:n perusteella, vammaistuki tai hoitotuki maksetaan sen suuruusena, johon eri tekijöiden yhteisvaikutus oikeuttaa.

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Juha Rehula /kesk
vpj. Anneli Kiljunen /sd
jäs. Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Johanna Jurva /ps
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /kok
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd

Lasse Männistö /kok
Hanna Mäntylä /ps
Mikael Palola /kok
Terhi Peltokorpi /kesk
Sari Sarkomaa /kok
Hanna Tainio /sd
Erkki Virtanen /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen.